

bornik. Kako more torej pošten človek trditi, da bi »Sl. G.« imel »puščice« za odbor Vašega društva!? Ako stoji na strani odbora vse celjsko slovenstvo kot »zaščitnik« — stoje na tej strani tem bolj naši gg. dopisniki, (katerih naštejete svojevoljno vi samo dva). Da so vsi celjski Slovenci Vaši zaščitniki, o tem pa nas podčujeta gori omenjena dopisa, doposlana nam po odborniku, ravno nasprotno. Kako naj se torej imenuje Vaša pisava v »Slovenskem Narodu« od dne 30. sušca 1896? — Sedaj utegnemo že res razumeti, ako se občinstvo ne more ogreti za Vaše društvo! Vašo dotično notico smo si pa zabeležili za spomin.

Uredništvo »Slov. Gosp.«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetlega cesarja pride obiskat nemški cesar Viljem dne 14. aprila. — Vlada hoče povišati davek na borzo, pa prav neobčutljivo, potem na pivo in žganje, da more uradnikom plačo zvišati. Za kmete in delavce žalostna novica! — Vojna uprava namerava prihodnje leto ustanoviti več novih domobranskih polkov. — Nad 200 mestnih gasilcev je za nekaj dnij službo pustilo ali štrajkalo. Toda oni dan se skoro vsi zopet stopili v službo.

Češko. Severno-zahodna železnica se še letos podržavi. Država naj »šenka« delničarjem okoli 20 milijonov! — Odbor mladočeške stranke je objavil, zakaj da je sklenil, naj mladočeški državni poslanci glasujejo za Badenijevo volilno preosnovno, in le-te pozivlja, naj se pokorijo temu sklepu.

Štajarsko. Deželnozborske volitve bodo letos na jesen. — Štajarska hranilnica je podarila celjskemu »studentenheimu« 1000 gld. in s tem grdo žalila nas Slovence. — V Mariboru bode dne 4. maja shod štajarskih gostilničarjev.

Koroško. Celovski župan, dr. Posch, se ni samo odpovedal županstvu, ampak tudi mestnemu odborništvu in deželnemu poslanstvu. Tako peša nemško-liberalna stranka v tej še nedavno najbolj liberalni deželi.

Kranjsko. Katol. politično društvo v Ljubljani ima prihodnjo nedeljo občni zbor. — Še letos začnejo zidati novo gimnazijo v Kranju. Stala bode mesto okoli 125.000 gld. — Promet na dolenjskih železnicah je bil v preteklem mesecu zelo živahen in ugoden. — Bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu nameravajo razširiti.

Primorsko. Goriški Lahoni so sila prevzetni proti Slovincem. Pred kratkim so nekemu Slovincu zlomili roko, nekega dečka pa so s srpom napadli. — Goriška »Soča« praznuje te dni svojo 25letnico. Slavnostni list izide ta petek. — V noči od nedelje na ponedeljek so na Goriškem čutili precej močen potres s podzemeljskim bobnenjem.

Hrvaško. Tajnik jugoslovanske akademije v Zagrebu, Ivan Tkalčić, se je odpovedal svoji časti, ker je večina udov glasovala za to, da se stari dragoceni rokopisi pošljejo v Budapešto na razstavo. — Žumberški občini Sočice in Kalje sta prosili bana, naj še zanaprej ostaneta pri Hrvaški.

Ogersko. Te dni se vrši v Budapešti skupno ministersko posvetovanje, katerega se udeležujeta naša ministra Badeni in Bilinski. Obravnava se skupni proračun za leto 1897., ki se zopet zviša za 4 milijone za vojaške potrebe. — Meseca maja priredi krščanska ljudska stranka na večih krajih velike shode. Pripraviti

se hoče na državnozborske volitve, ki že bodo bojda letos v jeseni.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so sv. oče Leon XIII. slovesno vsprejeli pruskega princa Henrika in njegovo soprogo, ki sta s papežem pol ure govorila.

Italijansko. Vlada v kratkem razpiše nove volitve za državni zbor. — Na Siciliji je ponehalo izjemno stanje; kajti za ta otok je imenovan civilni kraljev komisar, ki je ob enem minister in ima svoj sedež v Palermu.

Francosko. Ministersko Bourgeoisovo in senat ali gosposka zbornica še sta si vedno navskriž. Ako pa to ministerstvo vodi občinske volitve, potem bode pozneje mnogo radikalcev izvoljenih v senat, in vlada dobi v tem več privržencev.

Nemško. Dne 21. marcija je državni zbor v Berlinu slovesno praznoval 25letnico svojega obstanka. Od poslancev, ki so ves ta čas v državnem zboru, jih je samo 11. — Neki stotnik je katoliške poljske vojake zmerjal za »poljske pse«. Nemška kultura!

Švedsko. Vlada je predložila državnemu zboru novo volilno postavo. S to postavo pa mnogi niso zadovoljni, vsled tega skličejo shod na dan 15. maja.

Rusko. Naši gališki Rusini se ne bodo več selili v Ameriko, ampak v rusko Sibirijo. Ko bode namreč sibiriska železnica dodelana, bode Sibirija jako ugodna za naseljevanje.

Turško. Carigrajski patrijarh hoče bolgarsko pravoslavno cerkev zediniti z grško. Toda Bolgari mu gotovo ne pojejo na limanice. — Sultan bojda v kratkem izda ukaz, da morajo vsi krščanski misijonarji zapustiti Turčijo. Tega pa evropske vlade gotovo ne bodo pustile.

Špansko. Vojni minister hoče do meseca septembra poslati na Kubo zoper ustaše še 40tisoč vojakov. Tudi zahteva na novo 23 milijonov za napravo vojnih ladij.

Afrika. Sudanski derviši imajo tri velike vojske in se kar nič ne bojijo egiptovske armade, ki se pomiče proti Dongoli. — Ker Italijani nočejo skleniti miru z abesinskim Menelikom, zato se le-ta pri Makali pripravlja za nadaljnjo vojsko. — V južni Afriki se puntajo Bečuanji zoper Angleže. Govori se, da še se ondi vzdignejo drugi rodovi zoper te sebičneže.

Za poduk in kratek čas.

Glasbena Matica na Dunaju.

(Izvirno poročilo z Dunaja.)

Kakor je »Slov. Gospodar« že poročal, je »Glasbena Matica« ljubljanska Dunajčanom v zahvalo za zdatno pomoč po lanskem potresu in sicer v prid ubogim prestolnega mesta priredila dva slovenska koncerta. V ta namen se je najela dvorana tukajšnjega muzikalnega društva, katera ima prostora za šest tisoč oseb in je obekrati bila napolnjena skoraj do zadnega kota. Oba koncerta sta na odlično občinstvo napravila velikansk utis; ne le »Glasbena Matica« in njen izvrstni dirigent gosp. M. Hubad, ampak vsi Slovenci smo lahko ponosni na krasen uspeh naše pesmi.

Prvi koncert je bil v ponedeljek, dne 23. sušca. Že dolgo pred določeno uro se je občinstvo sešlo ter radovedno čakalo. Ko so se pevke prikazale v dvorani — bilo jih je 100 — pozdravila smo jih navdušeno, ravno tako gospoda Hubada in pevce; teh sem naštel 80.

Prišel se je koncert z nemškim prologom; zložil ga je Dunajčanom v zahvalo naš duhoviti pesnik gosp. Jos. Stritar, deklamoval pa dvorni gledališki igralec gosp. Viktor Kučera. Ta predgovor se je končal z cesarsko pesmijo in tej so sledile latinske in slovenske; prvo latinsko: »Musica noster amor« iz 16. veka je za mešani zbor priredil naš vrli rojak g. dr. J. Mantuani. Po tej so nam izvrstni pevci, razun dveh slovenskih, zapeli 6 naših narodnih pesmij in pa iz češčine predstavljeno »Pomladno romanco«. Končala se je veselica z velikanskim Brucknerjevim Te Deum (Tebe Bog, mi hvalimo).

Da so se vse pesmi pele krasno, dovršeno, mi skoraj ni treba dopovedovati; poslušali in odobrvali smo je pa tudi z iskreno radostjo. Komu bi se naj srce od veselja ne topilo, ako čez leta in leta zopet enkrat sliši mile slovenske pesmi, posebno ako se pojó tako nežno, rahločutno, kakor so to mojstersko umele dične Ljubljančanke! Gotovo kakor meni, so še marsikateremu drugemu poslušalcu po več dnij potem v ušesih doneli milobni napevi. Posebno Nedvedova »Nazaj v planinski raj« je bila navlašč, kakor bi nas hotela spominjati na mili kraj rojstveni. Da, srečno uro smo preživeli ta večer mi, od drage majke Slave oddaljeni sinovi, a navzoči Dunajčani so se lahko prepričali, da umemo gojiti umetno in narodno petje tudi mi Slovenci. Saj so nam to priznali vsi nepristranski kritiki tukajšnjih muzikalnih listov.

Drugi koncert, dne 25. sušca je vodil slavnoznaní češki skladatelj gosp. Dvořak sam ter nas iznenadil s svojo krasno balado »Mrtvaški ženin«, katero je tudi iz češčine poslovenil že imenovani gosp. Jos. Stritar. Godbo so, kakor pri prvem koncertu, izvrstno oskrbeli godci dvorne opere, a tudi naši pevci in pevke niso zaostajali. Krasno petje se je zopet odobrvalo gromovito; na koncu smo pa ploskali in klicali tako dolgo, dokler nam vrli rojaki in rojakinje niso dodali še dveh narodnih pesmij, s katerimi so nas očarali že prvi večer. Ta večer se je posebno odlikovala gospodična Vrhunčeva.

Pri koncertu dne 23. sušca sta Ljubljančane počastila tudi nadvojvoda Evgen in Ludovik Viktor s svojo navzočnostjo. Tudi Njih veličanstvo svetli cesar so deputacijo, katera se jim je v imenu Ljubljančanov prišla poklonit in jih vabit, milostljivo sprejeli in jej obljubili priti h koncertu, ako jim bo čas dopustil; ker jim to ni bilo mogoče, so podarili Matici 400 gl. za njene družbene namene. Sploh so Dunajčanom naši pevci dobro došli in bili kot gosti prijazno sprejeti. Tudi javni listi so jim bili prijazni ali vsaj pravični. Edino izjemo so storili le nemško-nacijonali v svojih časopisih »Ost-deutsche Rundschau« (Schönererjanci) in »Deutsche Zeitung« (Steinwendroveci). Ti so bili kar besni ter bljuvali žolč in strup ne le čez pevce in g. Hubada, nego čez Slovence sploh. S tem so najbrž hoteli pokazati svojo omiko in olikanost. Surovemu zamorcju je gostoljubnost sveta in še brezumno živinče ve razločevati med onim, kateri mu hoče dobro, in onim, kateri mu stori zlo. Tem prusjakom pa je bil namen pevcev, pokazati se hvaležne in kaj prislužiti dunajskim revežem, povod k psovanju in razzaljenju. A pustimo je! Namen se je dosegel; svetu se je pokazalo, da tudi v oziru na petje: Slovan gre na dan! Vam pa pevke in pevci: »Živeli!«

—s.

Smešnica. Krčmar reče nekemu navadnemu pivcu: »To je vendar grda krivica, da ste me oni dan opeharili s ponarejenim goldinarjem«. — »Prosim, dajte mi ga nazaj!« — »Kako zdaj, ko sem pa ga jaz že nekemu vrnil?«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) so na Veliko noč imeli v stolni cerkvi slovesno sv. mašo, po kateri so vernikom podelili papežev blagoslov s popolnimi odpustki.

(Nagla smrt.) Občespoštovanega posestnika in gostilničarja gosp. Ivana Vaupotiča v Ljutomeru je zadela velika nesreča. V sredo, dne 1. aprila je prišel njegov sin Ivan, petošolec mariborske gimnazije, zdrav na počitnice, popoldne ob 5. uri je bil pa že mrtev. Šestnajstletni ljubljenec obitelji je vsled otrpnjenja srca nagloma umrl. — Mnogobrojna udeležba pri pogrebu v petek je bridko zadeti obitelji pokazala istinito sočustvo širnih krogov tamošnjega prebivalstva.

(Osebna vest.) Pravni praktikant pri graškem deželnem sodišču gosp. Ivan Poščič je imenovan tolmačem za slovenski in hrvaški jezik pri graškem sodišču.

(Imenovanja.) Finančno ravnateljstvo za Štajarsko je imenovalo davčnega kontrolorja Jos. Nezmaha davkarjem, davčna pristava A. Rotterja in R. Krašovica za kontrolorja, računskega podčastnika pri lovskem bataljonu št. 7. A. Findišarja, stražmeštra Fr. Albeggerja in davčnega praktikanta M. Riedla za davčne pristave.

(Nesreča.) 46letni slikar Jurij Rudolf, doma s Tepanja pri Konjicah, je v nedeljo padel v Gradcu črez neke stopnice in si zlomil desno roko.

(Vojska med vojaki in hlapci.) Na veliko-nočno nedeljo proti večeru se je v Mariboru blizu parka teplo nekaj vojakov in hlapcev. Hlapci so metali na vojake kamenje, vojaki pa so se branili s sabljami. Vojak Janez Uszoraš pade, od kamna na glavi zadet, in hlapec Janez Horvat mu vzame sabljo in ga dvakrat nevarno rani na glavi. Uszoraša so zanesli potem v bolnišnico, Janeza Horvata in par njegovih tovarišev pa so zaprli.

(Letošnje Šmarnice), imenovane »Marija, podoba pravice«, so ravnokar izšle. Spisal jih je Jožef Kerčon. Dobivajo se v Katoliški bukvarni v Ljubljani: v pol usnju 90 kr.; v usnju 1 fl.; v usnju z zlato obrezo 1 fl. 20 kr. S pošto 10 kr. več.

(Celjska c. kr. sodišča) še vedno slovenskim strankam razpošiljajo nemško tiskana vabila. Čudno, da ravno juristi pri c. kr. sodiščih tako radi pozabijo na § 19 osnovnih postav.

(Zboljšanje Ptuijskega polja.) Poljedelsko ministerstvo je sporazumno z dež. odborom štajarskim razpisalo izdelavo načrta za zboljšanje Ptuijskega polja. Ponudbe do dne 15. maja poljedelskemu ministerstvu. Pogoji so na pogled tudi pri dež. odboru.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali slavna posojilnica v Konjicah 25 fl., slavna posojilnica na Framu 10 fl., č. g. gimnazijski profesor Jakob Kavčič 5 fl., vlč. g. Matija Stoklas, dekan v Braslovčah, 2 fl.; volilo pokojne Jozefe Kurnik 25 fl. Bog plati!

(Razstava cerkvene obleke.) Dne 12. aprila t. l. se bo po pozni službi božji slovesno odprla razstava cerkvene obleke v kn. šk. bogoslovnici v Mariboru, katero priredi družba vednega češčenja, ter si jo zamore vsakdo prosto ogledati naslednje tri dni, vsaki dan od 8. do 12. ure predpoldnem in od 1. do 5. ure popoldne. Družbino predstojništvo.

(Pri družbi sv. Mohorja) je bojda 10 tisoč pravih Nemcev. To je najprej izračunal koroški list »Neue Freie Stimmen«, in zdaj mu vsi nemško-nacijonalni listi verjamejo. Ali pa to tudi verjamejo pametni Nemci? Gotovo ne!

(Nemškemu »silvereinu«) letos manjka okoli 30tisoč gl. Ta primanjkljaj nam jasno dokazuje, da